

جمهوری اسلامی ایران

معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۷۸۳۸۷-۱۰۰

تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۸

پست:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

« وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ »

چنانچه مردم شهر و دیار همه ایمان آورده و تقوی پیشه می کردند، همانا درهای برکات آسمان و زمین را بر روی آنها می گشودیم.

سوره اعراف، آیه ۹۶

بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۹

به کلیه دستگاه‌های اجرایی اصلی

با اتکال به خداوند متعال و در ذیل توجهات حضرت ولی عصر (عج) تدوین لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور را در شرایطی آغاز می کنیم که لایحه برنامه پنجم پیشرفت و عدالت - که با ملاحظات الگوی توسعه ایرانی، اسلامی تهیه شده است - در حال طی مراحل قانونی خود می باشد و لذا سال ۱۳۸۹ نخستین سال برنامه پنجم تلقی می گردد. از این رو، تهیه لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور با توجه به دستاوردهای برنامه چهارم توسعه و برای نیل به اهداف قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سند چشم انداز و سیاست‌های کلی نظام به ویژه سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه پنجم و احکام لایحه پنجم پیشرفت و عدالت انجام می پذیرد و ضروری است تمامی دستگاه‌های اجرایی در پیشنهاد بودجه سال ۱۳۸۹ خود اهداف و سیاست‌های تأکید شده در اسناد فوق را مدنظر قرار دهند.

برای تحقق اهداف کلان برنامه نظیر دستیابی به متوسط رشد اقتصادی ۸ درصد در طول برنامه، نرخ بیکاری ۷ درصد و افزایش سهم بهره‌وری به سطح یک سوم رشد اقتصادی و بهبود ضریب جینی به رقم ۰/۳۵ در انتهای برنامه، راهبردها و سیاست‌هایی لحاظ شده است که توجه به آنها در امر تدوین بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور موجب انسجام مجموعه اقداماتی خواهد بود که در طول دوره برنامه به منصف ظهور خواهد رسید. به ویژه آنکه سال ۱۳۸۹ به عنوان نخستین سال برنامه پنجم نیازمند آرایش جدید و سازماندهی عوامل و منابع و شتاب بخشیدن به فعالیت‌ها در مجموعه امور کشور می باشد.

پیش‌بینی‌ها حاکی از رشد تقاضای جهانی و تجارت بین‌الملل و در نتیجه احتمال فزاینده افزایش قیمت جهانی نفت خام در سال آینده و فراهم شدن زمینه برای تأمین منابع مالی مورد نیاز کشورهای صادرکننده نفت می باشد. از طرفی با توجه به افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در برخی کشورها، مقاصد ورود سرمایه‌های بین‌المللی تغییر یافته و پیش‌بینی‌ها نشان از افزایش ورود سرمایه‌های خارجی به منطقه خاورمیانه در طی سال‌های آینده و ایجاد فرصت بیشتر برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی به اقتصاد ایران دارد.

جمهوری اسلامی ایران

معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۷۸۳۸۷-۱۰۰

تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۸

پست:

کاهش متوسط نرخ بیکاری از رقم ۱۱/۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۰/۴ درصد در سال ۱۳۸۷ و برآورد تحقق رشد اقتصادی بالای ۶ درصد برای متوسط دوره یاد شده نشان دهنده بهبود ضریب جینی و کاهش آن در مناطق شهری و روستایی کشور به ترتیب از ۰/۴۰۶ و ۰/۴۰۲ در سال ۱۳۸۴ به رقم ۰/۳۹۴ و ۰/۳۸۴ در سال ۱۳۸۷ می باشد. با این حال، باید توجه داشت که ادامه روند موجود با توان بالقوه اقتصاد ایران و با اهداف سند چشم انداز فاصله داشته و همین امر، ضرورت تغییر آهنگ در همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به منظور تحقق اهداف مندرج در سیاست های کلی برنامه پنجم را دوچندان ساخته است. برای تحقق اهداف فوق لازم است دستگاه های اجرایی در پیشنهاد بودجه سال ۱۳۸۹ خود، راهبردها و جهت گیری ها و سیاست های ذیل را مدنظر قرار دهند.

۱- راهبردهای اساسی و جهت گیری کلی لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

- ۱-۱- ارتقاء بهره وری کلیه عوامل شامل نیروی کار، سرمایه و انرژی؛
- ۱-۲- گسترش عدالت اجتماعی و ایجاد فرصت های برابر، با تأکید بر کاهش فاصله طبقاتی و توسعه مناطق روستایی؛
- ۱-۳- بهبود فضای کسب و کار، توسعه رقابت و حمایت از حضور فعال بخش غیردولتی؛
- ۱-۴- اهتمام به انضباط مالی و بودجه ای و تعادل بین منابع درآمدی (غیرنفتی) و مصارف هزینه ای دولت و هدایت منابع نفتی به سمت سرمایه های زاینده اقتصادی؛
- ۱-۵- گسترش کمی و کیفی نظام تأمین اجتماعی با تأکید بر اصلاح ساختارهای موجود؛
- ۱-۶- تأکید بر رویکرد انسان سالم در جهت سلامت همه جانبه جامعه؛
- ۱-۷- تمرکززدایی از حوزه های اداری و اجرایی، پاسخگویی، تکریم، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان و ارتقاء سلامت اداری؛
- ۱-۸- سالم سازی فضای فرهنگی، رشد آگاهی ها و فضایل اخلاقی و تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام، انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران؛
- ۱-۹- تقویت نهضت نرم افزاری و پژوهش و کسب فناوری های نو؛
- ۱-۱۰- کارآمدسازی نظام آموزشی کشور برای تأمین منابع انسانی مورد نیاز؛
- ۱-۱۱- تقویت قانون گرایی، انضباط اجتماعی، وجدان کاری، خودباوری، روحیه کار جمعی و تعاون، ابتکار، درستکاری، قناعت، پرهیز از اسراف و اهتمام به ارتقاء کیفیت در تولید؛
- ۱-۱۲- تقویت نقش و جایگاه جمهوری اسلامی ایران در نظام بین الملل؛

جمهوری اسلامی ایران

معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۷۸۳۸۷-۱۰۰

تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۸

پست:

۱۳-۱- ارتقاء توانمندی های دفاعی و قدرت بازدارندگی؛

۱۴-۱- تقویت زیرساخت های انسجام و همبستگی ملی برای پیشگیری و مقابله با عوامل بروز گسست های هویتی، اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی و تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمانهای انقلاب اسلامی؛

۱۵-۱- بازنگری در وظایف دستگاه های ملی و استانی با جهت گیری کاهش تصدی گری دستگاه های ستادی؛

۱۶-۱- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در عرصه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی؛

۱۷-۱- فرهنگ سازی برای استفاده از تولیدات داخلی و نیز افزایش تولید و صادرات کالاها و خدمات؛

۱۸-۱- سازماندهی و بسیج امکانات و ظرفیت های کشور در جهت افزایش سهم جمهوری اسلامی ایران در تولیدات علمی جهانی؛

۲- سیاست های اجرایی لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

۱-۲- منابع لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

- هدایت منابع نفت و گاز به سمت سرمایه گذاری های مولد؛

- ارتقاء ظرفیت و کوشش مالیاتی برای افزایش سهم درآمدهای مالیاتی از منابع بودجه؛

- تلاش دستگاه های اجرایی در خصوص ارتقاء و تحقق کامل منابع درآمدی خود؛

- واگذاری شرکت های مربوط به گروه اول و واگذاری تا ۸۰ درصد شرکت های گروه دوم ماده (۲) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی؛

- واگذاری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای قابل واگذاری جدید، نیمه تمام، تکمیل شده و آماده بهره برداری ملی و استانی و همچنین اموال منقول و غیر منقول مازاد؛

- تجهیز و بکارگیری منابع مالی بین المللی برای اجرای طرح های سرمایه گذاری در چارچوب قوانین و مقررات؛

- تلاش در جهت جذب مشارکت های مردمی و منابع خیرین در حوزه های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی با استفاده از ابزارهای تشویقی؛

۲-۲- مصارف لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

۱-۲-۲- بودجه هزینه ای

- تعمیق ارزشها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی - ایرانی، اعتلای معرفت دینی و تقویت هنجارهای فرهنگی، اجتماعی و روحیه کار جمعی و بسیجی، ابتکار، قناعت و ترویج فرهنگ مقاومت و ایثار از طریق:

تهران - میدان بهارستان - خیابان صنی علی شاه - مرکز تفش: ۳۳۲۷۱ - دورنگار مرکزی: ۷-۳۳۲۷۲۱۹۴ - تلفن گویا: ۳۳۲۷۷۷

جمهوری اسلامی ایران

معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۱۰۰-۷۸۳۸۷

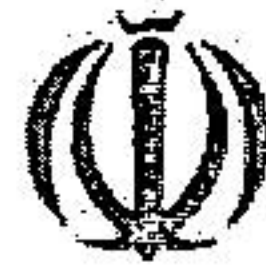
تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۸

پست:

- الف- ترویج و توسعه فرهنگ نماز، زکات، امر به معروف و نهی از منکر؛
- ب- گسترش و تقویت برنامه های آموزشی و علمی و تربیتی؛
- ج- حمایت از طراحی، تولید، توزیع و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری و سینمایی، صنایع دستی و میراث فرهنگی؛
- د- حمایت از تولیدات و فعالیت های رسانه ای نوین دیجیتال و نرم افزارهای چندرسانه ای (به ویژه بازی های رایانه ای) و نیز حضور فعال و تاثیرگذار در فضای مجازی؛
- توانمندسازی بخش غیردولتی برای مشارکت در تولید علم و فناوری و توجه به گسترش حمایت های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری؛
- گسترش نظام های فناوری اطلاعات در نظام اداری و اجرایی در جهت افزایش کارایی و بهبود خدمات رسانی؛
- اصلاح ساختار سازمانی و توانمندسازی کارکنان دستگاه های اجرایی با عنایت به مواد (۲۲) و (۵۸) قانون مدیریت خدمات کشوری و در راستای افزایش بهره وری؛
- افزایش نشاط اجتماعی با تاکید بر برنامه های فرهنگی و ورزشی؛
- ارتقای کیفیت آموزش های عمومی و عالی در راستای نیازهای جامعه؛
- کاهش سهم مردم از هزینه های سلامت و بهبود خدمات بهداشتی و درمانی از طریق اصلاح ساختارها و فرایندها و واقعی نمودن منابع مربوط؛
- اعطای یارانه های هدفمند و بکارگیری ساز و کار بیمه ای در جهت بهبود توزیع درآمد؛
- افزایش سهم پژوهش و فناوری از کل هزینه ها و افزایش سهم پژوهش و فناوری های نوین از هزینه های پژوهشی؛
- رعایت اصل صرفه جویی، پرهیز از اسراف و حذف هزینه های غیر ضرور و جهت گیری مصارف در راستای الگوی صحیح مصرف؛
- حذف فعالیت های تصدی گری و تقویت فعالیت های حاکمیتی؛

۲-۲-۲ بودجه سرمایه ای

- اولویت بندی طرح ها و پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای با تاکید بر طرح ها و پروژه های نیمه تمامی که به افزایش تولید کالا، خدمات و اشتغال بیشتر منجر می شود به ویژه طرح هایی که در سال ۱۳۸۹ خاتمه می یابند.

جمهوری اسلامی ایران

شعاعان برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۱۰۰-۷۸۳۸۷
تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۸
پست:

- عدم پیشنهاد طرح‌ها و پروژه‌های جدید مگر بر حسب ضرورت و ملاحظات قانونی (صرفاً در فعالیت‌های موضوع گروه سوم ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی) و با رعایت ملاحظات مندرج در اسناد بالا دستی همچون موارد ذیل در شروع طرح‌های جدید در سال ۱۳۸۹:

الف- گسترش عدالت اجتماعی و تعادل‌های منطقه‌ای؛

ب- حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی؛

ج- وحدت و یکپارچگی سرزمین؛

د- کارایی و بازدهی اقتصادی؛

هـ- پدافند غیرعامل؛

و- تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم؛

- اولویت در تعمیر و تکمیل فضاهای موجود بجای ایجاد فضای جدید.

- کمک به تأمین مسکن گروه‌های کم‌درآمد و نیازمند از طریق کمک‌های مستقیم و غیرمستقیم.

- تلاش در جهت اجرایی کردن مصوبات دولت در استان‌ها با اولویت کاهش عدم تعادل‌های استانی و ایجاد توازن منطقه‌ای.

- بازنگری و ساماندهی طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی با رعایت جهت‌گیری‌های برنامه پنجم پیشرفت و عدالت.

- توجه ویژه به توسعه روستایی و افزایش توانمندی‌های خانوارهای روستایی از طریق تقویت زیرساخت‌های عمرانی و تولیدی.

- تلاش در جهت ایجاد تعادل بین استان‌ها از طریق توزیع بهینه و نظام‌مند اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی.

۳-۲-۲ بودجه شرکت‌ها:

- برآورد بودجه شرکت‌های دولتی منطبق با اهداف کمی و در حیطه وظایف و فعالیت‌های اصلی اساسنامه‌ای آنها.

- الزام وزارت امور اقتصادی و دارایی و دستگاه‌های اجرایی مبنی بر اعلام اسامی شرکت‌های واگذارشده که سهم دولت در آنها به کمتر از ۵۰٪ رسیده است.

- رعایت کامل ضوابط صرفه‌جویی در هزینه‌ها و اصلاح الگوی مصرف موضوع مصوبه شماره ۴۲۶۷۸/ت/۴۲۸۲۹ هـ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۴ هیات وزیران.

جمهوری اسلامی ایران

معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۱۰۰-۷۸۳۸۷

تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۸

- پیش بینی درآمدهای حاصل از واگذاری و خصوصی سازی در چارچوب ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی.

با عنایت به بند (۳۲) سیاست های کلی برنامه پنجم (ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری) و به منظور فراهم نمودن زمینه استقرار نظام بودجه ریزی عملیاتی، ضروری است واحدهایی از دستگاه های اجرایی منتخب (سازمان آموزش و پرورش استثنائی، سازمان بهزیستی کشور، وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، سازمان ثبت احوال کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) در جهت افزایش کارایی و بهره وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول، ضمن بازنگری کلی برنامه ها در قالب شرح وظایف خود، در بودجه پیشنهادی سال ۱۳۸۹ نسبت به تعریف و تعیین فعالیت های ذیل برنامه ها براساس دستورالعمل پیوست این بخشنامه اقدام نمایند. کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلف اند در چارچوب سیاست های مندرج در این بخشنامه و پیوست های آن نسبت به تهیه برنامه سالانه و بودجه سال ۱۳۸۹ خود (و اخذ مصوبه مجمع عمومی یا شورای عالی در مورد بودجه تفصیلی برای شرکت های دولتی) اقدام و تا تاریخ ۱۳۸۸/۹/۱ به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور ارسال کنند. در صورت عدم ازایه بودجه پیشنهادی توسط دستگاه های فوق الذکر در موعد مقرر، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور رأساً نسبت به تنظیم بودجه سال ۱۳۸۹ آنان اقدام خواهد کرد.

پیوست های بخشنامه بودجه

پیوست های این بخشنامه عبارتند از:

- ۱- ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه
- ۲- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه دستگاه های اجرایی ملی و استانی
- ۳- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه شرکت های دولتی
- ۴- دستورالعمل تعریف و تعیین فعالیت های ذیل برنامه های دستگاه های اجرایی منتخب.
- ۵- دستورالعمل تهیه و تنظیم برنامه سالانه

ابراهیم عزیزی